

Spira Veronika: Miniesszék IV.

Zrumeczky Dezső és a magyar szecesszió

Azt javasoltam Ausztráliába szakadt barátnőmnek, hogy ne ücsörögjünk éttermekben, presszóknak, mászkáljunk inkább a városban. Tettünk is egy kis nosztalgia-sétát régi iskolánkhoz a Rózsadombra.

Íme, a frissen felújított százéves épület...

...és amikor még nem jártak erre autók.

És az eredeti fakerítéses bejárat színesben:

Meglepődött, hogy milyen szép, építészettörténeti szempontból is nevezetes épületben tanultunk. Már nem is emlékezett rá, milyen volt kívülről, csak a folyosókat, a lépcsőházat, a tantermeket és az udvart tudta felidézni magában.

Mivel már lassan hatvan éve, hogy elment, otthonosabban mozog az angolszász kultúrában, mint a magyarban, így arra emlékeztettem, hogy ennek a stílusnak a gyökerei valahol a Ruskin nyomán elindult prerafaelita művészetfelfogásban, illetve az Arts and Crafts mozgalomban keresendők. Építészeti szempontból pedig leginkább William Morris vöröstéglás háza tekinthető kiindulópontnak.

Íme, William Morris épülete (1859-60):

A stílus magyar változatának eredetiségét az adja, hogy az erdélyi, kalotaszegi magas tetős, fazsindelyes népi és templomi építészet formaelemeit is felhasználja, így alkotja meg a magyar art nouveau egyik irányzatát.

Bánfihunyad, református templom, Erőmonostori utca, Magyarkiskapusi református templom

Iskolánk építészze Zrumezky Dezső, aki Kós Károly fiatalon meghalt barátja és alkotótársa volt (közös munkáik: az Állatkert és a Wekerle-telep főtere).

Wekerle-telep

Wekerle-telep, Zrumezky kapu

Kós-Zrumetzky: Madár-ház, Állatkert

Kós-Zrumetzky: Állatkert, Bölény-ház

Bövény-ház más szögből

Ha Kósék stílusának további európai kontextusát keressük, megemlíthetjük a finneket, különösen Saarinnent, aki a nagy sikert aratott finn pavilont építette az 1900-as párizsi világkiállításon.

Íme, egy Saarinnen-épület 1902-ből:

